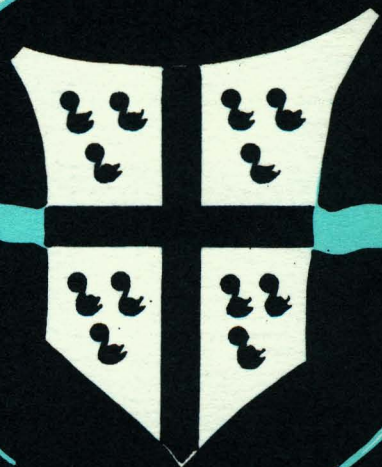


HEM KUNDIGE PERIODIEK VOOR IZEGEM EN OMLIGGENDE

# Ten Mandere

HEM KUNDIGE PERIODIEK VOOR IZEGEM EN OMLIGGENDE



# INHOUD



Inhoudstafel		1
De vogelmarkt	A. Vandromme	3
De St.-Pieterstraat (1826-27)	A.B.	7
Straten van vroeger en nu : De St.-Pieterstraat		8
De Sportkring	A. Vandromme	10
De Sportkring (1929 en 1934)		14
Vraag en antwoord	A. Vandromme	20
Uit de oude doos : De onderwijzers van het St.-Jozefscollege in 189 . .		21
Een schilderij blijft zoek	A. Vandromme	22
Het verdwenen schilderij		24
1ste Muziekfestival te Izegem in 1824	A. Mistiaen	26
Plan Kasteelwijk (1972)	A.B.	28
Nieuwe straatnamen	A. Demeurisse	29
FRANS BROUW		30
Nadere kennismaking met Frans Brouw	A. Vandromme	31
Actueeltjes nr. 23	A. Vandromme	34
Actueeltjes in beeld		35/38
Volksvertegenwoordiger André Bourgeois		40
Een nieuwe volksvertegenwoordiger te Izegem	R. Verhelle	41
In Memoriam Z.E.H.M. Vanwijnsberghe	A. Vandromme	42
Gasverlichting te Izegem ?	G. Bourgeois	44

februari 1972

Geacht Lid,

Mevrouw, Mejuffrouw, Mijnheer,

Wij hadden stellig gehoopt als 2<sup>o</sup>aflevering van Ten Mandere 1971 het "Notitieboekjes van J.B. Vande walle" te kunnen brengen.

Door allerlei moeilijkheden, buiten onze eigen wil om, kreeg de publicatie een zeer gevoelige vertraging, zodat we ons verplicht zien nog vóór het beloofde boekje een nr 2 voor 1971 te laten verschijnen.

We hopen dat dit nieuw nummer met zijn rijke verscheidenheid U best zal bevallen.

Gezien de huidige stand van zaken, durven we verwachten dat het notitieboekjes - zijnde nr 3 van 1971 - U nog vóór Pasen zal kunnen toegestuurd worden.

Met onze verontschuldiging om het lange zwijgen, groeten wij U

Hoogachtend,

Het Bestuur van "Ten Mandere"

## DE VOGELMARKT

---

De Sint-Pietersstraat is van eeuwen her een zeer bekende kerkweg geweest en iedereen kent die nauwe straat zuidwaarts gelegen van de hoge Sint-Tillatoren.

Een goede dertig jaar vóór de eerste wereldoorlog werd er in deze straat wekelijks VOGELMARKT gehouden. Langs de oostkant hadden we de hoge pastorijsmuur, die op de hoek nog een deel hoger kwam door 't muurnis van St. Tillo dat omgeven was met klimop. Op de westkant hadden we de witte gevel van de bakkerij Billiet (1) waar verzwaarde en versierde vensterramen 't eentonig wit verbraken. Naar 't zuiden toe vonden we dan de herberg "In Amerika" met ernaast het huis Lemiere, gekend voor huishoudelijke artikelen, wijnen en likeuren.

In de rechthoek gevat tussen de openbare pomp (2) ten zuiden van de pastorijsmuur, rechtover de Krekelstraat, en de arduinen paaltjes (3) die ten noorden alle toegang tot de St. Pietersstraat afsloten, recht over de bakkerij Billiet, ging de wekelijkse vogelmarkt door.

Het was er rustig op die plaats, en gezien er geen verkeer door kon, was het voor jong en oud gemakkelijk om er zich te bewegen.

"Er stonden daar telkens wel 200 jongens, tussen 12 en 18 jaar. De jongste droegen nog hun eerste-communiekostuumke en hadden nog het voorkomen van een scholier. Maar onder de oudere waren er al enige, die dat voorkomen hadden afgelegd. Hun klakke stond scheef op één ore. Langs de andere ore was het haar stijf gemaakt en waaiervormig naar boven gekamd. Die coiffure was in die tijd het kenmerk van veel fabriekjongens die al durfden roken, vloeken en vechten.

Mielke, een braaf jongentje, mocht van zijn moeder nooit zijn eerste-communiekleren aandoen om naar de zondagschool te komen. Ze waren daarvoor veel te mooi. Het mocht ze maar aantrekken om naar de hoogmis te gaan. Maar met al die spaarzaamheid begonnen die kleren hem te ontgroeien. en zie, op een zekere zondag, verschijnt Mielke op de vogelmarkt in zijn eerste-communiekleren. 't Was gelijk een burgemeesterke. Schoentjes in lakleder, een bolhoed en... een fraksken met slippen, Zulk een frakske voor een eerste communicant was al lang geen mode meer en het jongentje had veel beziens. Seffens was er daar een kwajongen, die 'n keer een van die slipkens durfde opheffen en een andere rakker begon er aan te trekken tot vermaak van de vele omstaanders. Maar dat plagen eindigde welhaast met een vechtpartij. Gelukkig voor 't ventje, dat Peer de Garde daar juist te naargange kwam en de vechters uiteen dreef. Na die korte schermutseling ging alle aandacht terug naar de vogels die daar te koop gesteld waren, of naar de snoepkramen die daar iedere zondagnoen stonden. En als het klokje van de zondagscholen klepte, trok heel die bende knechten binnen." (4)

De vogelverkopers stonden opgesteld in U-vorm: Langs de pastorie muur vanaf de pomp tot aan de paaltjes, dan langs de paaltjes over de volle straatbreedte om dan terug te lopen langs de bakkerij, de herberg en 't huis Lemiere. (5)

Iedere zondag van 13u tot 13.30u, juist voor de zondagschool begon, kon de Izegemse jeugd hun schaarse spaar- of teercenten verdoen om deze tegen een "levend vogeltje" te ruilen.

Er waren mussen, eksters, trientjes (6) en vinken te koop.

De mussen golden een "kluute" (0.05fr.); trientjes en vinken waren duurder, die kostten "nen dikken" (0.10 fr), drie kluten of twee dikken. De eksters waren nog hoger geprijsd daar deze lasten het spreken aangeleerd worden.

Alleen gedurende de wintermaanden werd er geen vogelmarkt gehouden. Deze vogelmarkt deed soms wel heel wat stof opwaaien in de zondag-

school waar de gestrenge heer onderpastoor Lagace (7) af en toe eens kwam zien of de lessen naar behoren verliepen.

Wanneer getjilp werd waargenomen, gebeurde het wel meer dat de jonge ornitoloog in spe zijn zakken mocht keren en dat de gevleugelde diertjes van eigenaar verwisselden.

Bij hevig protest of onwilligheid werd de vogelliefhebber wel eens voor goed aan de deur gezet.

De vogelmarkt moet in werking zijn gebleven tot aan de eerste wereldoorlog. Nadien werden daaromtrent geen pogingen meer gedaan om dit volks gebruik terug in zwang te brengen.

Vandaag de dag zijn er te Izegem wel heel wat clubs van vinkenzang maar de "Vogelmarkt" is hier ter stede, thans voltooid verleden tijd,

(1) De laatste afstammeling en huisbewoner was E.H. Gustaaf Billiet ° Izegem 19.09.1851, priester gewijd te Brugge op 7.06.1884, benoemd tot onderpastoor te Hoesselt (Lim.) op 19.12.1884. Pastoor te Runkelen 1894. Kwam op rust naar Izegem in 1923 en stierf er op 19.6.34

(2) Deze pomp verdween bij het verplaatsen van de pastorijsmuur in 1968. Voor Izegem over waterleiding beschikte waren heel wat huizen die geen drinkbaar water hadden. Zo waren heel wat bewoners in de Krekelstraat die aan deze pomp hun drinkbaar water moesten putten.

(3) Deze paaltjes waren een overblijfsel van de wegversperring die vroeger toegang tot het kerkhof (rond de oude kerk) belette.

(4) Alf. DEJAN -De Mandelbode- 6.10.1961

(5) cfr. E; DIERICK: Eeuwfeest van de Zondagschool der knechten tot Iseghem. Druk: J. De Busschere - Bonte, Izegem 1912

(6) trientje = sijsje

(7) E.H. Eduard Lagace: ° Brugge 16.06.1849, gewijd te Brugge de 23.12.1876. Na diensten vervuld te hebben in de colleges van Moeskroen en Menen onderpastoor benoemd te Izegem op 2.04.1891. Verblijft hier 10 jaar

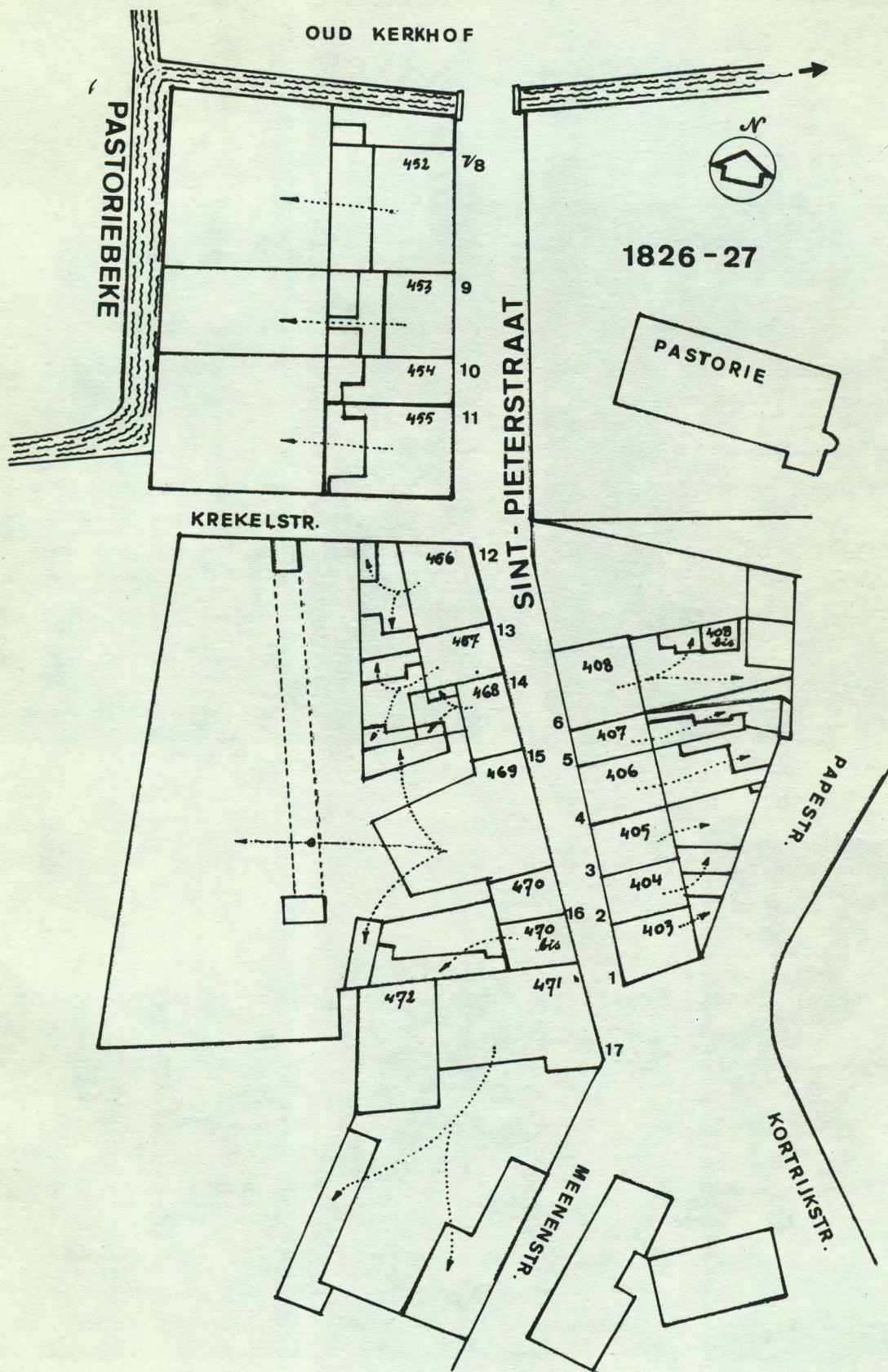
Later pastoor in Zuidschote, Westkapelle en Ledegem. + Ledegem 12.07.1935.

# ST.- PIETERSSTRAAT

Nummering begint aan de Knok naar de kerk toe en dan opnieuw naar de Knok met de brouwerij Rosseel.

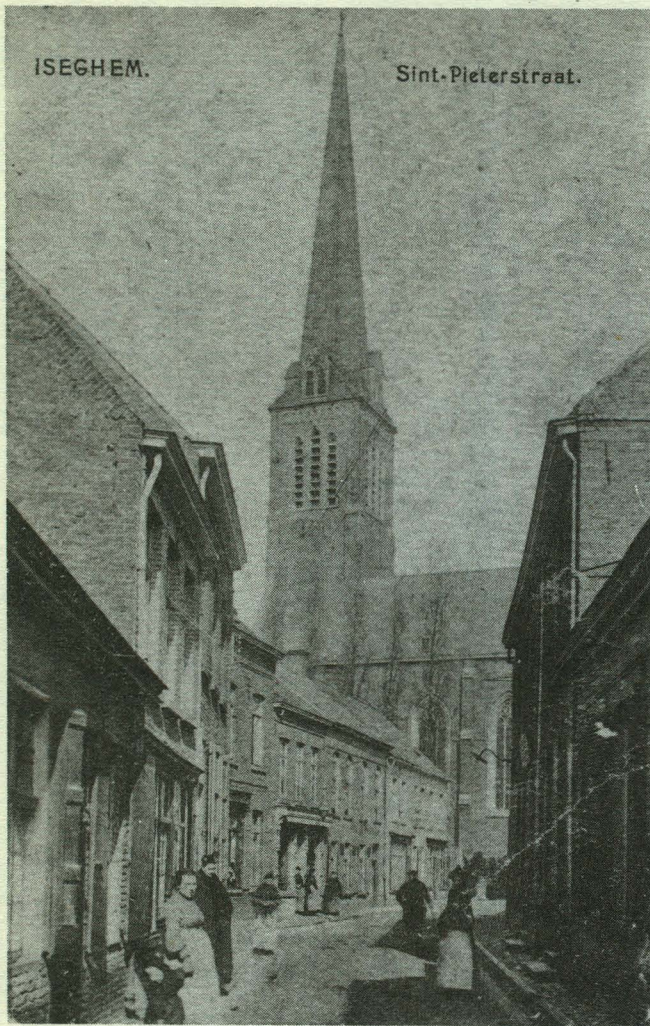
Kadaster Nr	- EIGENAAR	=Huis Nr	BEWONER
403	Ronse Emanuel, bloem-pelder	= 1	Ronse Emanuel echt. Cappelleman Cath. bloempel.
404	Jufr. Debrul te Kortrijk	= 2	Ronse Jan Echt. Diericks Theresia Schoenmaker
405	Dumat Ferdinand, borstelmaker	= 3	Noncle Jan Echt. Cruyt Therese, garenkoper
406	Beernaert Petrus, eigenaar	= 4	Noppe Joannes Echt. Berlamont Godelieve, kleermaker en gezusters Heyman Marie en God. spinsters
407	Vandaele Jan, bakker	= 5	Verbeke Joseph Echt. Goemaere Theresia, bakker
408	Berlamont Petrus, vleeshouwer	= 6	Berlamont Petrus Echt. Vanmarcke Ros., vleesh.
	idem	= 7	Lammertijn Joseph Echt. Dejaeghere Isabelle, timmer.
452	Morel Jan, winkelier	= 8	Morel Jan Echt. Dejaeghere Rosalie, winkelier
453	Debusschere Eug., eigenaar	= 9	Berlamont Louis Echt. Willemijns Ther., winkelier
454	Kinderen Andries, winkeliers	= 10	Debrauwere Damianus Echt. Rousseau Ros., winkelier
455	idem	= 11	Andries, Coleta, Theresia, Vict. en Amelia, wink.
466	Bury Petrus te Pecq	= 12	Wallaeys Joannes Echt. Desnouck Ghis., houtdraaier
467	Van Haverbeke Emanuel	= 13	Vanhaeverbeke Em. Echt. Schelpe A. Marie, winkelier en Cl. Benoit, organ.

# DE ST. PIETERSTRAAT (1826 - 27)





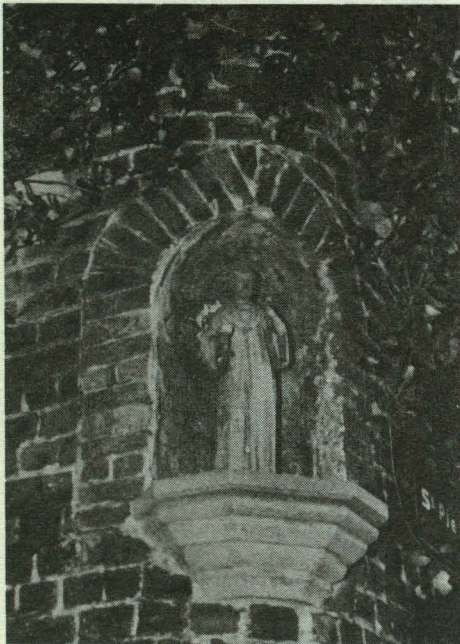
# STRATEN VAN VROEGER EN NU : ST. PIETERSTRAAT



De St.-Pieterstraat voor 1914.



De St.-Pieterstraat in 1940.

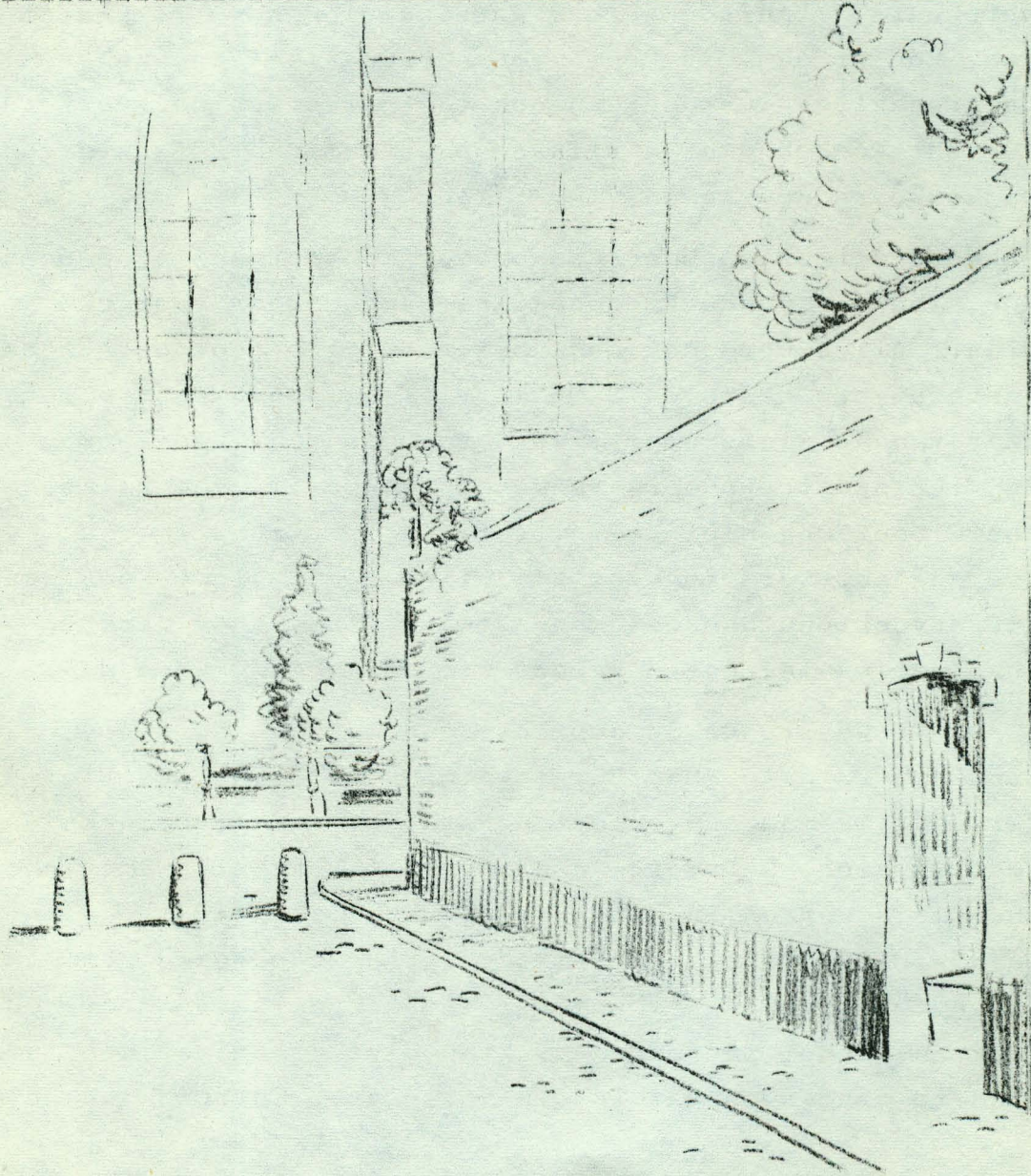
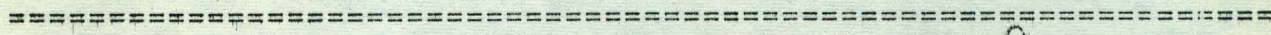


St.-Tillobeid op de hoek van St.-Pieterstraat en Kerkplaats (februari 1959).



In 1968 werd de hoge muur rond de dekenij gesloopt en twee meter verder werd een kleinere opgetrokken. Op de foto zien we de twee muren.

468 - Dierickx Louis, schoenmaker	= 14 Dierickx Louis Echt. Noppe Idonie, schoenmaker
469 - Dejonghe Jan, herbergier	= 15 Dejonghe Jan Echt. Maes Joanna, herbergier (De Oude St. Pieter)
470 - Berlamont Louis, winkelier	= 16 Berlamont Louis Echt. De-
470 bis	laere Caroline, winkelier
471 - Willemijns Petrus, brouwer	= 17 Willemijns Petrus Echt. Vanhaverbeke Anna, brouwer
472 - idem	Brouwerij.



# DE SPORTKRING

---

In 1923 werd er door Achiel Desmedt en Gustaaf Decock voor 't eerst gesproken over de mogelijkheden tot het oprichten van een sportclub die zou zorgen voor een vaste plaatselijke wielrennerskoers. Daar de eerste wereldoorlog nog fris in 't geheugen lag, zou er aan die koers een nationaal tintje gegeven worden. De grondslagen werden dan ook vastgelegd en de sportclub kon opgericht worden die jaarlijks op de Nationale feestdag een belangrijke koers zou geven.

Er werd uitgezien naar een breder contact en in de persoon van Jos. Theunis vonden ze een ware bewonderaar voor hun gerijpt plan. Alles werd nog eens beter op zijn pootjes gezet en in een vastere vorm gedreven. Ook Cyriel Geldhof, een felle bewonderaar van de wielersport, werd voor de zaak aangesproken. Met deze vier sportbewonderaars konden ze veilig van wal steken. Hoewel het nog niet definitief tot de stichting van een club was overgegaan, werd toch op 21 juli van ditzelfde jaar een eerste koers voor onafhankelijken getwist. Daardoor werd de viering van onze nationale feestdag iets meer dan een gewone dag.

1924. Er was reeds in de wintermaanden een eerste vergadering belegd geworden in "Het Burgerwelzijn" bij Charles Blomme, in de Nederweg. De mannen van het eerste uur waren: Decock Gustaaf, Desmedt Achiel, Lefevere Jozef, Geldhof Cyriel, Hemeryck Valeer, Theunis Jozef en Santens Michel.

De 21-julikoers werd beslist en graag zouden ze eens tonen dat Izegem op sportgebied ook wel iets organiseren kon. Gustaaf Decock en Michel Santens schrikten niet af om met de fiets affiches rond te dragen en dat tot in Roeselare, Kortrijk en zelfs tot in

Menen. Op de nationale dag werd de koers voor onafhankelijken betwist met aankomst op de Kruisplaats, in de onmiddellijke omgeving van "'t Burgerswelzijn", de stamcafe van de inrichters. De eerste overwinning werd in de wacht gesleept door Hoorebeke. De sportvrienden waren zeer fier over het eerste succes. Volmoed konden ze een volgende wedstrijd voorbereiden.

1925. Dit jaar werd het stichtingsjaar van "Sportkring". Dit gebeurde op 17 januari en het was, na lange bedisseling, dat het voorstel van de heer Achiel Desmedt aanvaard werd om de nieuw gestichte sportclub de naam van "SPORTKRING" te geven.

Deze stichting had plaats in "Excelsior" op de Grote Markt. Het doel dat gesteld werd, was het aankweken en steunen van elementen die zich in de wielersport waardig toonden.

Het eerste bestuur zag er uit als volgt:

Ere-Voorzitter Arsène Wybo, Voorzitter Jozef Blomme, ondervoorzitter: Leon Verduyn. De schrijver was Cyriel Geldhof, terwijl A. Ghysbrecht als schatbewaarder fungeerde en Jos. Theunis als raadgever.

Als kommissarissen traden op: Gustaaf Decock, Gerard Sabbe, Odiel Vuylsteke en Achiel Desmedt.

Met de stichting van de club kreeg SPORTKRING vastevoet in Izezem. De grote "NIJVERHEIDSPRIJS" zou nu jaarlijks betwist worden.

1926 en 1927 waren voor de jonge club mooie jaren van intens en vastberaden werk daar ze hun beste krachten verzamelden om aan de vele stadsgenoten te tonen wat ze eigenlijk beoogden.

1928. Jozef Blomme kon doorambtsbezigheden de taak van voorzitter niet meer waarnemen en het lokaal werd overgebracht naar "Hotel Royal" in de Stationstraat. In de persoon van Eugène Beernaert kreeg de Sportkring een voorzitter waarvan kon gezegd worden: "the right man on the right place".

In de persoon van meester Loontjes vond Sportkring een echte stevige steunpilaar. Als nieuw lid stond hij er borg voor dat de geldelijke fondsen hoog genoeg stonden om de "Nijverheidsprijs" te laten betwisten. Meester Loontjes wilde dat de 21 juli als

nationale dag door gans de stad zou gevierd worden. Hij zette zich in met al de werkkraft van een echtesportvriend en 't lukte. Door zijn ijver werd SPORTKRING in Izegem zodanig ingeburgerd dat hij gekend werd in alle nijverheidsmiddens.

1929. Nu steekt Sportkring van wal met twee koersen, nl. Brussel-Izegem voor liefhebbers ingericht op 't einde van de juni-maand en natuurlijk de grote nijverheidsprijs. Er moet uitgezien worden naar nieuwe inkomsten. Er werd beslist geen inkomgeld te vragen voor de nijverheidsprijs. Ze zouden een bal inrichten, dat weldra hét balfeest bij uitstek zou betiteld worden. De bekomen opbrengst werd besteed voor de liefhebberskoers van Brussel-Izegem. Ook werd de bevoorrading voor de Ronde van Vlaanderen door Sportkring georganiseerd.

Het wordt een bijzonder jaar want de club zendt ook zijn eerste Izegemnaar, Juul Naert, naar de Ronde van Frankrijk. Zij die te dien tijde reeds dagbladen lazen, zegden dat hij een zeer flinke klimmer was. Naar 't schijnt zou hij door onkans overmand tot opgave zijn gedwongen.

In hetzelfde wonderjaar richt Sportkring een eigen clubkampioenschap in. Dit kampioenschap werd per ploeg betwist in de velodroom Odiel Defaye te Rumbeke, achter de cafe "De warande".

Namen hieraan deel: Odiel en Eugène Vuylsteke, Cyriel Geldhof, Achiel Dupont, Achiel Desmedt, Jeroom Verhaeghe, Valère Heremyck, Leon Colpaert, Gerard Sabbe, Marcel en Eugène Beernaert, Georges Strobbe, Jozef Grymonprez, Hervé en Raoul Deldycke, Julien Bourgeois, Camiel D'Hondt, Leon Loontjens, Gerard Strobbe, Jozef Pattyn, Arsène Wybo, Octaaf Billiau, Jozef Defour, Jozef Theunis en Julien Demaeght

Het werd een zeer boeiende wedstrijd met veel plezier. Het eerste kampioenschap werd gewonnen door de ploeg Achiel Desmet - Gustaaf Decock. Nadien werd de overwinnende ploeg door een muziek van stad bij de velodroom afgehaald.

1931. In de winter van 1930 had Jos. Theunis een groots plan opgevat. Hij wilde iets organiseren dat enig zou zijn. Hij wilde dat SPORTKRING twee koersen inrichtte voor de niet-renners van

verschillende ambachten. Heel fietsend België zou dan kunnen meedingen. En de koersen kwamen er. Een eerste Gent-Izegem en de tweede Brussel-Izegem. Het werd een ware triomf. Aan de start verschenen niet minder dan tweeduizend renners. Al de mededingers moesten om te mogen starten, lid zijn van de B.W.B. De dag van de aankomst was Izegem werkelijk te klein. Velen zullen zich nog de eindeloze aankomsten herinneren op de Vandenbogaerdelaan. Die dag liepen er renners over de eindstreep tussen 18 en 60 jaar en dat tussen 17 u in de namiddag tot 22 u in de avond. Sommige waren totaal uitgeput van de lange niet gewone tocht en vielen van hun fiets en bleven in de straatgoot liggen. Er waren renners bij uit Limburg en Luik, andere kwamen van Doornik en Charleroi. Natuurlijk waren er heel wat van de beide Vlaanders. Voor de Izegemse sportmannen was deze 21 juli-koers werkelijk een onvergetelijke gebeurtenis.

1932. Sportkring verliest zijn ere-voorzitter Arsène Wybo. In hem verliest het een van zijn meest vurige aanhangers en voorvechters van de nationale feestviering. Toch moet de werking doorgaan en 't bestuur slaat de handen aan 't werk en toch gaan dit jaar de twee geplande koersen door. De heer Carlos Wybo neemt nu het ere-voorzitterschap waar.

1934. Ieder vereniging die zichzelf respecteerd (en dat bijzonder in Vlaanderen) bezit een vlag. Ook Sportkring wilde een vlag. Rond de aankoop van die vlag ontstonden er heel wat moeilijkheden en perikelen. Maar al deze miseries ten spijt, kwam de vlag er toch. Hij zag er vrij eenvoudig uit. Ongeveer 1.50 m in 't vierkant, kon iedereen bovenaan op een groen veld, de naam SPORTKRING lezen. Onderaan stond de naam ISEGHEM. Langs de kant van de stok stond het stichtingsjaar aangeduid. Verder treffen we nog een stadswapen aan, waarvan het kruis wit gehouden was en ook de gebruikelijke bladerkroon vertoonde sporen van sterke stiefmoederlijke behandeling. Verder was een horizontale en een verticale band, die in een omgekeerde L waren aangebracht, de enige versiering van deze vlag. Achteraf kunnen wij ons nu de vraag stellen: Moest er eigenlijk zoveel gepraat worden om zo 'n eenvoudige vlag?

## SPORTKRING



De winnaar van de "Nijverheidsprijs" op 21.7.1928 – Achiel Viaene midden het bestuur van de Sportkring en tal van kijklustigen.



1931 – Het bestuur van de Sportkring met de vlag.

1ste rij - zittend:

1. Gustaaf Decock
2. Joseph Theunis
3. Eugène Beernaert
4. Carlos Wybo
5. Cyriel Geldhof
6. Achiel Dupont

2de rij - zittend:

1. Mevr. Jules Dekimpe
2. Juffr. Antoinette Strobbe
3. Michel Loncke
4. THEofiel Decock
5. Mevr. Hector Dekeyser - Boone

3de rij - staande:

1. Hector Dekeersschieter
2. Achiel Desmet
3. Odiel Vuylsteke
4. Mevr. Achiel Desmet - Vandeperre
5. Mevr. Blanche Strobbe - Couckhuyt
6. Mevr. Philomène Dupont - Vanmellaerts
7. Palmer Billiet
8. Remi Desmet
9. Hector Dekeyser (met vlag)

4de rij - staande:

1. Mevr. Theresia Vansteenkiste - Mistiaen
2. Mevr. Eugène Beernaert
3. Georges Vandekerckhove, provinciale afgevaardigde van de B.W.B. (van Kortrijk)
4. Charles Decock (naast de vlag)

5de rij - staande:

1. Jerome Verhaeghe
2. Marie Denys
3. ?
4. ?
5. Honoré Creupelandt
6. ?
7. Ivonne Couckhuyt.



Wat we echter niet konden konsulteren was het kasboek van de sportkring op 't ogenblik van de vlaggeaankoop. Een oud spreekwoord zegt: "Lege beurzen, dolle zinnen!" Was dat hier mischien ook een beetje waar? Door de tussenkomst van Mevrouwen Dekimpe, Eug. Beernaert en Dupont kwam alles in orde.

In 1935, '36, '37 en '38 ging de jaarlijkse Brussel-Izegem zijn gewone gang, met de gewone sportieve sfeer die daarrond geschapen werd.

1939. Niettegenstaande de drukkende mobilisatie ging de nijverheidsprijs toch door en reed Roger Knockaert als eerste over de eindstreep. Nu zou er een lange periode van stilzwijgendheid volgen die gedurende de donkere periode van de oorlogsjaren, traag voorbij zou kruipen. De werking van de kring lag volledig lam. Er waren zoveel zaken die heel wat dringender waren dan de organisatie van een wielervedstrijd en ook de bezetter dulde dit eenvoudig niet.

1945. Het was weer het eerste jaar dat de Izegemnaren de grote nijverheidsprijs van de stad Izegem - "Brussel-Izegem" met overgroot enthousiasme zagen doorgaan. Gans de Vandenbogaerdelaan zag zwart van 't volk. Deze wielervedstrijd scheen weer zijn oud en gestabiliseerd karakter te vertonen van voor de oorlogstijd. 't Was, niettegenstaande die zwarte tijd, een koers van standing gebleven.

Ere-voorzitter Carlos Wybo had de leden opgetrommeld om alles te reorganizeren. De voorzitter, Eugène Beernaert, was echter niet van de partij. In 1943 was hij onder druk van de bezetter als slachtoffer gevallen in een concentratiekamp. Zo stond C. Wybo voor een dubbele taak: deze van voorzitter en ere-voorzitter samen. Dit jaar werd het een Brussel-Izegem voor beroepsrenners. Het was een zeer gewaagde onderneming want er diende 35.000 fr afgedragen te worden door de Izegemse nijverheid. De Sportkring had een aangekweekte hekel aan inkomgeld en ze zouden de zaak op een andere manier moeten oplossen. De Izegemse nijveraars en het stadsbestuur zorgden voor de nodige fondsen en 't werd een echt succes.

De vreugde werd nog vergroot toen Albert Sercu als eerste en stadsgenoot over de eindstreep bolde. In de loop van hetzelfde jaar werd het lokaal overgebracht naar de Zegeplaats en hadden de samenkomsten plaats in "'tDrinkhuys".

1946. Sportkring kreeg een nieuwe ere-voorzitter in de persoon van Frans Roose.

1947. De ijverige raadgever Jos. Theunis werd door de ganse Belgische wielerbond plechtig gevierd om zijn 25-jarig voorzitterschap van West-vlaanderen.

In hetzelfde jaar vierde de SPORTKRING dan ook zijn vijftiengstigste bestaan. De heer Achiel Desmedt, stichtingslid, werd op een heel bijzondere manier gehuldigd. Een maand na de viering van de heer Theunis bracht zijn overlijden dan ook een diepe rouw in de sportrangen en een zwaar verlies in de kring.

Sportkring bleef zijn vitaliteit behouden niettegenstaande enkele zeer verdienstelijke leden waren heengegaan. De eerstvolgende jaren waren daar een sprekend bewijs van. De nijverheidsprijs werd jaarlijks betwist en lokte heel wat sportlui naar de Vandenbogaerdenlaan te Izegem.

1950. De koers ging door onder de benaming "BRUSSEL-IZEGEM". Het werd een bijzondere uitgave, want de wedstrijd moest betwist worden zonder versnellingsapparaat. Nu was het weer een stadsgenoot die als eerste over de eindmeet gleeed nl. Roger Decock.

Kort daarop hernam SPORTKRING zijn eigen clubkampioenschap. Al de leden namen daaraan deel en de betwisting ging door in de hovingen van 't kasteel BOSMOLENS. Deze keer kreeg Achiel Desmet een waardige opvolger in de persoon van J.-P. Vanden Bogaerde.

1951. De 21 juli-koers kreeg weer een speciaal karakter. Hij werd verbonden met een beroepsrennerskoers Izegem-Strijpen. Deze laatste ging door op 22 juli. Het werd dus een tweedaagse met een algemeen klassement van de twee koersen.

Voor deze wedstrijden zou er een bijzonder programma gedrukt worden, een boekje met uurregeling, reclames en een kort historisch overzicht van Sportkring. Op ieder boekje zou een nummer voorko-

men dat dan recht zou geven op een gratis deelname aan de tombola waarvan de trekking zou doorgaan in 't lokaal "Drinkhuys" op de Koornmarkt, één uur na de aankomst.

Op de laatste vergadering voor de koers werd de verdeling van de boekjes besproken. Doch door onwil, misverstand of zenuwachtigheid bleven de boekjes liggen. Op de dag van de koers werden er ruim honderd boekjes verkocht tegen 5 fr. De rest bleef in pakken in 't lokaal liggen.

Terwijl het publiek op de Koornmarkt, voor 't Drinkhuys, aankwam om de aankomst te kunnen zien, ging er een grote koers door voor nieuwelingen B.W.B. waarvan de inschrijving gebeurde bij Albert Sercu op de Grote Markt. Van de tombola kwam niets in huis. In de bestuursraad van SPORTKRING kwam het tot een onverschil en zo moest de werkkraft er fel voor boeten. De intensiteit van vroeger was er niet meer. Misschien zou een nieuw bestuur daar nieuwe kracht en nieuw leven aan geven.

Het bestuur van 1951 zag er uit als volgt:

Ere-voorzitter: Frans Roose

Voorzitter : Carlos Wybo

Ondervoorzitters: Achiel Desmedt en Hector Dekeyzer

Secretaris-schatbewaarder: Jules Pattyn

Kommissarissen: Remi Desmedt en Arthur Samoy

Leden : Frans Pareit, Palmer Billiet, J.-P. Vanden Bogaerde, Fabien Kemp, Celest Impe, Jozef Perneel.

"BRUSSEL-IZEGEM" was een begrip geworden. Deze wedstrijd werd door alle wielersupporters als iets bijzonders en iets groots genoemd. Ze aanzagen deze koers als een echte klassieker en de grote renners van toen schreven met vreugde hun naam op het palmares van deze wedstrijd. Jaren naeen zwermden de Vanden Bogaerdelaan van kijkklustige supporters op de 21ste juli om de aankomst mee te maken van deze Izegemse sportgebeurtenis van formaat. Deze bekende koers werd nog enkele malen betwist en dat tot in het jaar van de Expo.

Na 1958 werd er van geen Brussel-Izegem meer gesproken.

De zo gekende beroepsrennerskoers, die reeds naam en faam had verworven, werd door onbekende redenen van de lijst van de klassiekers geveegd, om zo, volledig tot het verleden en de verdwenen plaatselijke folklore te behoren.

ERELIJST BRUSSEL-IZEGEM.

1924	Van Hoorelbeke	Rik Keirschietter	Vansembroeck
1925	Dervaes	Arm. Vanbruwaene	Remi Maes
1926	Karel De Meyer	Libor Vandevelde	Julien Vervaecke
1927	Odiel Van Hevel	Meeuwis	Dyzers
1928	Achiel Viaene	Ger. Lambrechts	Despiegeleer
1929	Geo Matthijs	Jan Meert	Sammels
1930	Flander Heremans	Louis Hardiquet	Frans Coppens
1931	Oplinus	Sylveer Maes	Ach. Lenaerts
1932	D'Hooghe	Dré Devolder	Frans Van Puyvelde
1933	Nest Planckaert	Hespeel	Van Hee
1934	Marcel Meernhout	Demeulenaere	M. Van Herzele
1935	Kamiel Van Iseghem	Heirnaert	Noens
1936	Klilien Lingier	A. Pylsyier	N. Windels
1937	Knockaert Roger	Declercq A.	Windels
1938	Malbrancke André	Alb. Ramon	Desmet Maurice
1939	Roger Knockaert	Stadsbaeder	Desmet Maurice
onderbroken door oorlogsomstandigheden.			
1945	Albert Sercu	Maelbrancke André	Oreel
1946	Albert Sercu	Ollivier	Thoma Emmanuel
1947	Albert Sercu	Landuyt	Deschaecht Maurice
1948	Pieters	Claeys	A. Verscheuren
1949	Pieters	Raf. Jonckheere	N. Callens
1950	Roger Decock	Maelbrancke André	L. Matthys
1951	De Feyter Jos	Mommerency Arture	Schotte Briek
1952	Pieters André	Ryckaert Marcel	Van Daele
1953	Valeer Ollivier	Roger Decock	Gustaaf Salembier
1954	Roger Decock	Roger Decock	Desiré Keleleer
1955	Rik Denys	Firmin Bral	André Pieters
1956	Remi Lowie	Leon Van Daele	René Mertens
1957	Rik Denys	Leon Van Daele	Bral
1958	Leon Van Daele	Roger De Corte	Maurice Meuleman

Wij danken heel bijzonder de heer Smeesters, archivaris bij "Het Volk" voor de ons verstrekte aanvullingen.

# VRAAG EN ANTWOORD

---

Kontaktrubriek tussen lezers en de kring.

Niet alleen de kring kan vragen stellen, ook de lezers kunnen dat. Alle vragen en antwoorden worden graag verwacht op de redactie van "Ten Mandere" - Antoon Vandromme, Blauwhuisstraat 54, 8700 Izegem.

DE REDACTIE VRAAGT:

1. Documentatie over de H. Hartkerk: opbouw van de kerk, biografische gegevens over geestelijkheid en kerkbedienaars (+ foto's)
2. Foto's over Burgemeester Vandenbogaerdelaan.
3. Documentatie over de Izegemse eeuwelingen.
4. Een kort relaas over de Zanzibaars ( + foto's van de verschillende kostumen).
5. Wie kan ons een artikel bezorgen over "Cleta's schole"?
6. Foto van burgemeester Joseph Vanden bogaerde - Maes (1830-'32)
7. Documentatie over 't bezoek van Prins Albert aan Izegem in 1901
8. Nota's over "Brigangszondag" in 1898
9. Nota's over de "Zondagschool" van jongens en meisjes
10. Nota's over "De Mandelkoor".

HET PLAN VAN IZEGEM, VAN HET JAAR 1640  
GEMAAKT DOOR ANTONIUS SANDERUS, KAN  
BEKOMEN WORDEN OP HET STADHUIS BUREEL  
12, BIJ DE HEER DEMEURISSE ANDRE TEGEN  
DE PRIJS VAN 50 FR.

## HET PERSONEEL VAN HET ST.-JOZEFSCOLLEGE IN 1892.



### Zittend van l.n.r.

1. Camiel HALLAERT	Beernem	hoogste klas
2. August VERMEIRE	Beernem	1ste klas kostloze
3. Z.E.H. Pieter BAES	Elverdinge	Bestuurder
4. August VAN MOORTELE	Bekegem	4de klas betalende
5. Camiel VANDEKERCKHOVE	Emelgem	1ste klas betalende

### Staande van l.n.r.

1. Alberic CALLENS	Desselgem	4de klas kostloze
2. Jozef WARNIER	Brugge	5de klas kostloze
3. Aimé VANRYCKEGHEM	Ingelmunster	6de klas kostloze
4. Edmond STAELENS	Moere	2de klas kostloze
5. Charles DE CLERCK	Klemskerke	3de klas kostloze
6. Jules GRILLET	Moorslede	2de klas betalende
7. Gustave CHARLE		landbouwmeester - ingenieur landbouwklas
8. Jules CLAEYS	Oedelgem	3de klas betalende

Volgens G.F. TANGHE : Leven van St. Tillo – 1891 – p. 174  
 telde de school op 1 mei 1893 : 246 betalende leerlingen  
 449 arme kinders  
 695 leerlingen

# EEN SCHILDERIJ BLIJFT ZOEK

## 1. BARONSKAPEL

In de zuidelijke kruisbeuk van de St. Tillokerk, vinden we een kapel die vroeger voorbehouden werd aan de edele familie Gillès de Pélichy en daarom in de volksmond de naam van "Baronskapel" gekregen (1) had.

Deze kapel is van de zuidelijke kruisbeuk afgescheiden door kunstvolle afsluitingen van de hand van de Izegemnaar Mulier. Binnen in de kapel treffen we een grote verzameling obieten aan van de families van Huerne, de Pélichy en Gillès de Pélichy.

Boven het neo-gotisch altaar hangt een schilderij "De Doornenkroning" (2). Verder hebben we nog links en rechts van het altaar een schilderij in een neo-gotische lijst. Het schilderij links stelt de H. Joannes Berchmans voor en het schilderij rechts O.L.Vrouw met het kind Jezus, (schilderij dat begin oktober 1970 door 'n onbekende uit de St. Tillokerk gestolen werd) (3)

In deze kapel vinden we ook nog de rijve van St. Tillo (4) die een veel te ruime plaats in deze kapel inneemt.

Onder de vakantiemaanden wordt deze kapel gebruikt om daar leeraars met verlof de H. Mis te laten lezen.

In de westmuur is ook nog een kleine muursteen te vinden die ons aan de bouwers van deze kerk doet terugdenken met de volgende ingebeitelde tekst:

ECCLESIAM REEDIFICAT

(Wij doen de kerk herbouwen)

Deze korte Latijnse tekst is tevens een jaarschrift (1853)

## 2. HET VERDWENEN SCHILDERIJ.

Het schilderij "OLVrouw met het kind Jezus", dat we rechts van het altaar in de Baronskapel aantreffen werd op bovenvermelde datum ontvreemd en vraagt dus wel een woordje nadere uitleg. Het schilderij zelf van  $\pm$  70 cm x 85 cm stelt een zittende Madonna voor in  $3/4$  stand met een hoofddeksel op. Het hoofd is links gericht en kijkt de toeschouwer aan. Ze draagt een rood kleed en een blauwe mantel hangt van schouders af. In haar linker hand draagt ze een brandend hart met stralenkrans dat met een dolk doorstoken is. Rond haar hoofd is een lijnaureool getrokken. Met haar rechterhand ondersteund ze het Jezuskind dat in  $3/4$  stand naar rechts gericht is, maar het hoofdje links wendt, zonder de toeschouwer aan te kijken. Het staat met zijn blote voeten op een groen kussen en draagt een licht wit kleedje dat wat losjes hangt en leunt met zijn linker schouder tegen zijn moeder aan. De rechterarm is horizontaal gehouden de door de rechterhand van de moeder ondersteund. In zijn linkerhand draagt het Kind een lichtend, vlamvend hartje met doornenkroon waarin een kruisje geplant staat. Van achter zijn krullebol komt een licht stralenaureool de donkergroene achtergrond even doorbreken.

## 3. WAT KAN ER NOG GEDAAN WORDEN?

De maker van dat XVIIIe eeuwse schilderij is niet bekend. In het dagblad werd de waarde ook fel overdreven. Het was een verzorgd werk met de academische afwerking zoals het toen wel moest volgens de regels van de bestaande kunst. De brutale rover heeft het doek deerlijk geschonden en niet langs de kant van het kader 't doek uitgesneden, maar wel langs het hout van 't raam waarop het schilderij gespannen is, zodat er een ruim deel doek van 't schilderij is bleven steken.

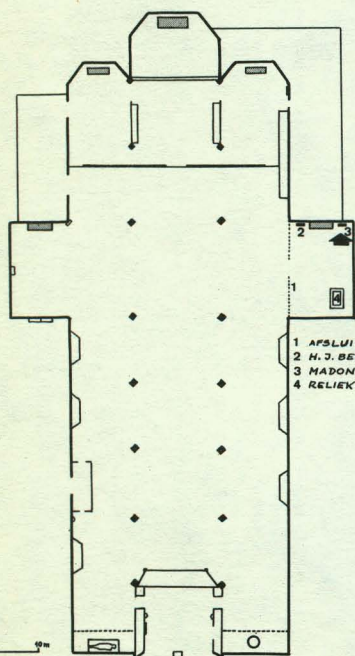
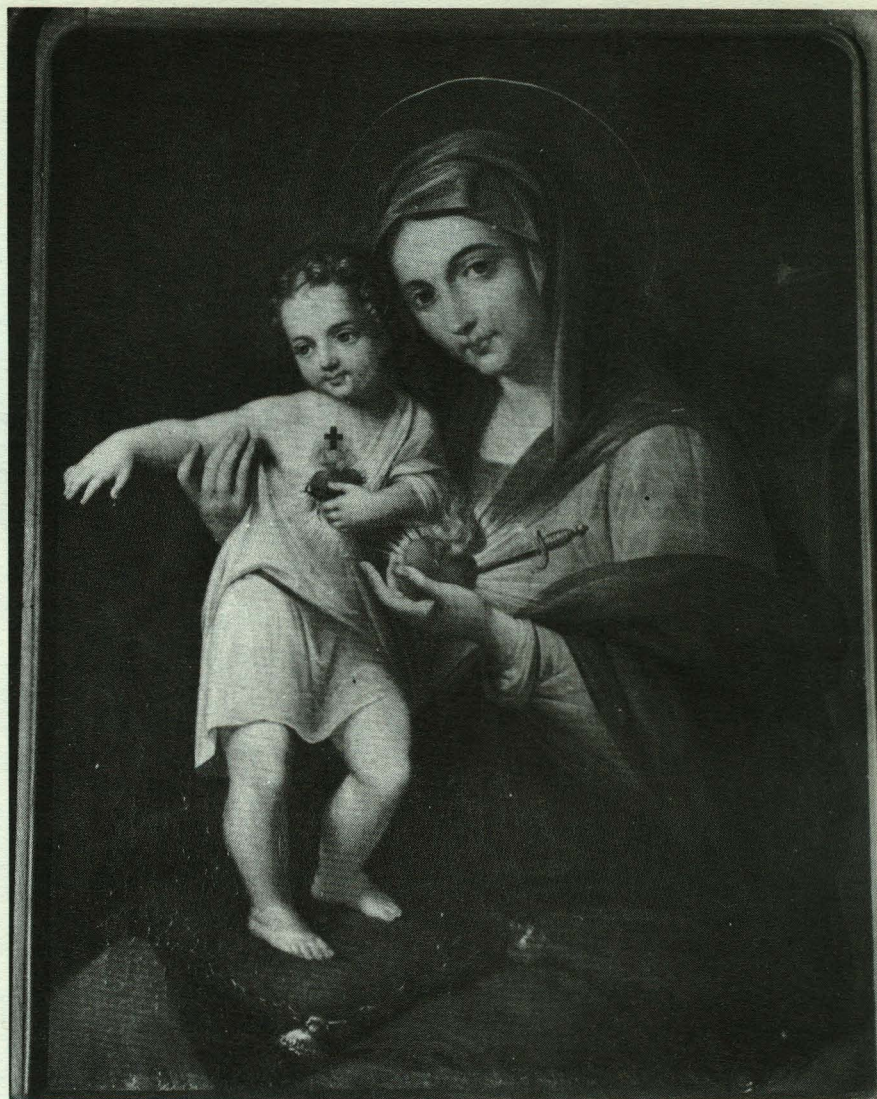
Wellicht kan dit schilderwerk nooit behoorlijk gerestaureerd worden om verder verkocht te worden, alleen een restauratie ter plaatse met de resterende stukken van 't origineel kan nog een behoorlijke kans maken.

De politie heeft het nodige gedaan, maar gezien de lichte gegevens



# EEN SCHILDERIJ BLIJFT ZOEK

Het ontvreemde schilderij "Madonna met kind" zoals het er uitzag voor de beschadiging en de roof.



Situatieplan.



De houten afsluiting aan de "Baronskapel".

en de lange periode tussen roof en vaststelling, is de kans op terugvinden en opsporen van de dader dan ook zeer gering. Laten we echter het beste hopen.

Noten:

- (1) JOS GELDHOF: Kerk van St. Hilonius - Izegem blz. 34 en 36b
- (2) Copie van het werk van Janssens uit de St. Michielskerk van Roeselare
- (3) "Het wekelijks nieuws" van 7.10.1970
- (4) Ten Mandere: Jaargang IX, nr 24 p. 17

## BERNARDUS CROMBEZ, INRICHTER VAN HET EERSTE MUZIEKFESTIVAL VAN WEST-VLAANDEREN TE IZEGEM IN 1824.

---

In het jaar 1820 hebben enige muzikanten, die overgebleven waren van de harmonie, een orkest opgericht. Enige van deze jonge liefhebbers, namen in 1824 het besluit een harmonie tot stand te brengen, waarbij ze veel bijval ontmoetten. Men wierf jongelingen aan en in korte tijd telde men 34 leden.

Een voorlopig reglement werd samengesteld en elk medelid verplichtte zich 2 stuivers (14 ct) per week te betalen. Dagelijks gaf men les aan de liefhebbers en eenmaal was er wekelijkse repetitie. Men koos 4 van de deftigste herbergen van de stad uit om daar dan die repetities uit te voeren.

Als steun aan de maatschappij, gaf de baas, waar de repetitie doorging, één frank. De Heer Bernardus Crombez woonde alle repetities bij. Hij vormde een nieuw reglement. Daaruit volgde de verkiezing van de heer Vanden Bogaerde, de Heer Crombez (muziekmeester) alsook twee raadsleden. De heer Crombez vond dat de inleggelden onvoldoende waren om de kosten te dekken. Daarom opende hij een inschrijvingslijst voor ereleden. Dit bracht 60 Fr. op (10 ereleden aan 6 Fr. per jaar.)

De kermis naderde en men bereidde zich voor op een concert dat zou plaatsvinden op kermisdinsdag 7 oktober 1824. Deze concerten grepen gedurende drie jaar naeen plaats inde zaal van de handboog (nu stadhuis). Dit zijn misschien wel de eerste concerten die er te Izegem gegeven werden.

De Heer Crombez stelde aan zijn beste vriend, Jozef Ingels, muziekmeester uit Pittem, voor een muziekfeest te geven op z'n gemeente Pittem. Dit feest greep plaats in "De Posterie" op 8 juni 1824. Het muziek van Ardoorie en Lichtervelde waren hierbij aanwezig.

Zo kwam de Heer Crombez op het idee voor het inrichten van muziekfeesten. Hij stelde voor een muziekfeest te geven te Izegem met de maatschappijen van Ardooie, Lichtervelde en Oostrozebeke. Hij besloot aan dit feest de naam te geven van FESTIVAL.

Het festival werd door plakbrieven in al de omliggende steden en gemeenten aangekondigd.

Men stelde op de grote markt een "estrade" op en de tenten der deelnemende herbergiers verfraaiden het park. 's Avonds werd dit feest aangekondigd door het bulderen van een kanon. 's Anderendaags na de middag zwermde de straten van vreemdelingen.

Om 3 uur kwam elke muziekmaatschappij al spelende op de Koornmarkt. Om 3.30 uur ging de stoet langs de Nieuwstraat, Roeselaarsestraat, en Marktstraat al spelend de "pas redoublé". Het muziek van Izegem ging voorop en op de Koornmarkt in het park, besteeg iedere maatschappij om beurt de "estrade" om drie stukken te spelen.

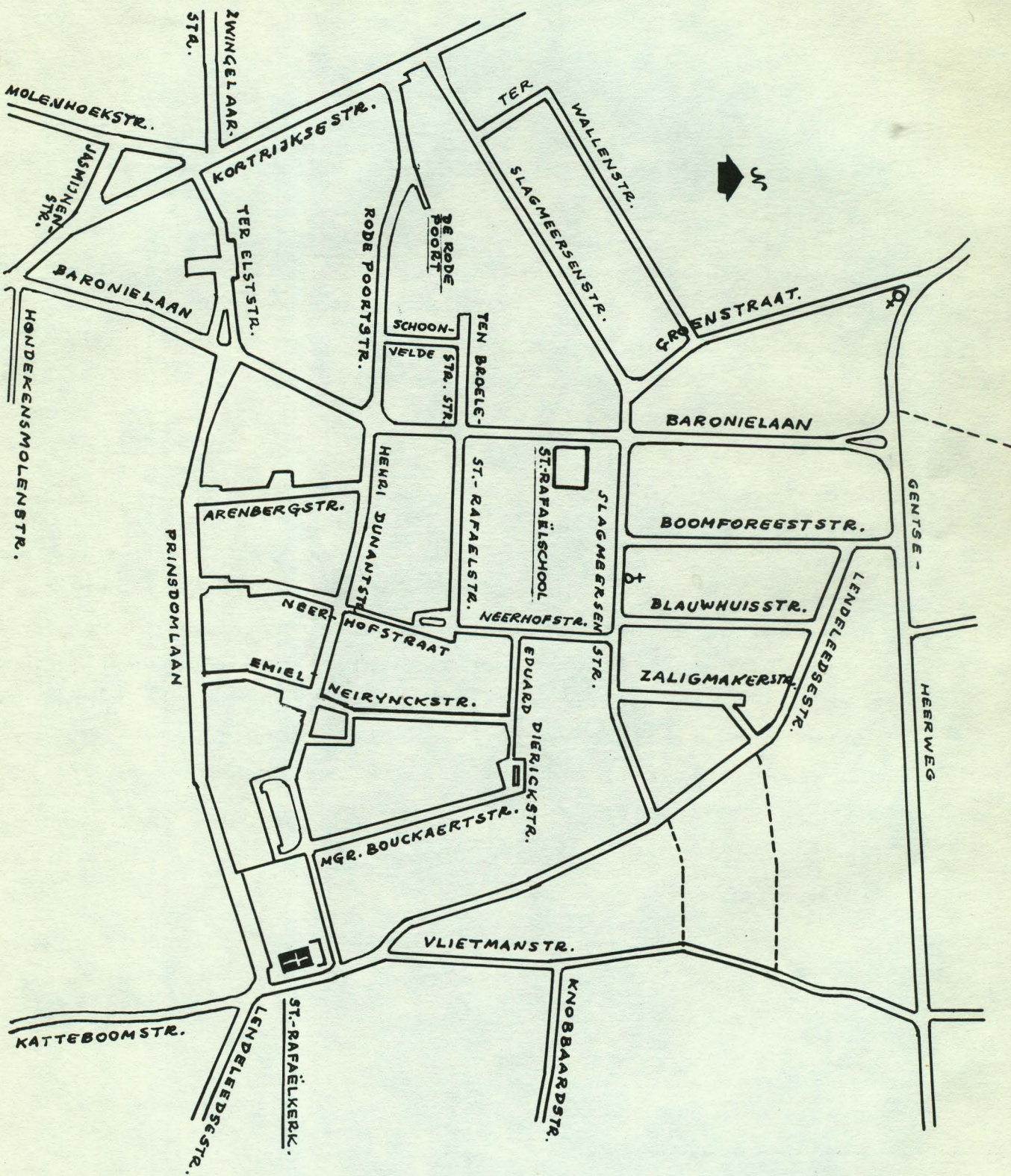
Onbeschrijfelijk was de menigte mensen te Izegem. Alle herbergen waren volgepropt met mensen en alle bakkerijen waren uitverkocht. Binnen de stad was er geen plaats meer om de rijtuigen te zetten. Men bemerkte "een menigte dames met aangename toiletten" uit de steden Kortrijk, Roeselare en Tielt.

De Izegemnaar Bernardus Crombez, ligt zeker aan de oorsprong van het eerste muziekfestival in West-Vlaanderen. Nadien hebben deze ten alle kante heel wat bijval geoogst.

---

"vgl. tekst van dhr Dierick, overgenomen door J.Geldhof Mandelhode dd. 29.8.1953 nr 35 pag. II."

# PLAN KASTEELWIJK (1972)



## NIEUWE STRAATNAMEN

Tijdens de zitting van de gemeenteraad dd. 13.12.1971 werden, op voorstel van onze Heemkundige Kring, aan enkele ontworpen straten, gelegen op de Kasteelwijk-Zuid, namen toegekend.

1. Verbinding Baronielaan-Kortrijkstraat: TER ELSTSTRAAT, naar het "Goed Ter Elst" - sluit aan bij de Ten Broele - Rode Poort - en Schoonveldestraten.
2. Verbinding Baronielaan - Lendeleedsestraat: PRINSDOMLAAN, ter herinnering dat Izegem eenmaal een prinsdom was. (1678-1828)
3. Verbindingsstraat gelegen tussen de Prinsdomlaan en de bestaande Henri Dunantstraat -: ARENBERGSTRAAT naar prins Louis van Arenberg, afstammeling van het geslacht Vilain van Gent heren, graven en prinsen van Izegem rond 1500-1800.
4. Verbindingsstraat gelegen tussen de Prinsdomlaan en de bestaande Henri Dunantstraat - verlengde deel van de Neerhofstraat: wordt eveneens genaamd NEERHOFSTRAAT.
5. Verbindingsstraat gelegen tussen de Prinsdomlaan en de bestaande Henri Dunantstraat - verlengde deel van de Emiel Neiryneckstraat: wordt eveneens EMIEL NEIRYNCKSTRAAT genaamd.

## NADERE KENNISMAKING MET FRANS BROUW

---



FRANS BROUW  
"Ereburger van de stad Izegem"  
volwaardig pianist  
van wereldformaat.

## NADERE KENNISMAKING MET FRANS BROUW

---

In Veurne geboren op 31.1.1929 als derde kind in een groot gezin, in huize "Die nobele Rose", voelde hij reeds als kleuter aangetrokken naar het pianoklavier. In maart '34 kreeg hij reeds zijn eerste pianolessen en op zesjarige ouderdom ontving hij van een Gentse jury het diploma van de voorbereidende graad met grote onderscheiding.

Op het feest van O.L.Vrouw Lichtmis van 1936 gaf hij als leerling van het eerste studiejaar zijn eerste "recital" in zijn school te Veurne.

Frans bleef in de huiskring te Veurne de familiale sfeer ondergaan en werd als knaap nog niet naar een afgelegen conservatorium gestuurd om zich aldus in de muziek te vervolmaken.

In 1945 kwam de familie Brouw naar Izegem, waar zijn vader directeur werd van de Kredietbank in de Marktstraat. Hier voltooide Frans Brouw zijn vierde Latijnse in 't St.-Jozefscollege.

Daar Izegem dan nog geen Muziekacademie bezat ging Frans de lessen volgen in de muziekacademie van Roeselare. Hier werd hij getraind en door zelfstudie en oefening gehard tot een waardig pianist.

Zo belandde hij bij de leerlingenschaar van Marcel Maes en in 1947 behaalde hij met grote onderscheiding een eerste prijs op 135 leerlingen, de eerste prijs van NOTENLEER. In 1948 kreeg hij dan zijn eerste prijs voor HARMONIE en de eerste prijs voor PIANO.

In 1949 bekwam hij een eerste prijs voor KAMERMUZIEK en twee jaar later, na de dood van Marcel Maes en onder leiding van juffr. Sollheid de gewaardeerd PRIJS VAN UITMUNTENDHEID.



Hierop volgde nu een reis naar Zwitserland met optredens in Basel, Bern en Zürich. In mei van 't jaar 1952 kon hij de kroon op 't werk zetten en behaalde hij de vierde prijs - Prijs van de stad Brussel - in de internationale pianowedstrijd van Koningin Elisabeth.

In Izegem werd de laureaat op 't stadhuis ontvangen en werd hem het eerste "EREBURGERSCHAP van de STAD IZEGEM" overhandigd.

Na zijn prestatie van 1952 werden hem verschillende contracten aangeboden en dat tot ver buiten de grenzen. Zo bezocht hij de V.S., Canada, Zuid-Afrika en de U.S.S.R. Hij bracht recitals ten gehore in de Champs Elysées, Het Concertgebouw, 't Paleis van Schone Kunsten, de Wigmore Hall, en de Masseyhall. Een van de hoogtepunten van zijn loopbaan was zijn optreden in de Cargenie-Hall van New York.

De "New-York Times" wijdde er een belangrijk artikel aan en rangschikte het recital als de "openbaring van een groot artist".

De "Herald Tribune" schreef: "Het Scherzo van Chopin was een mirakel van luciditeit, een Brahms-suite was een triomf in de zeldzame kunst om aan een pianoklank een verscheidenheid van toondraagwijdte te geven tot die van een orgel of van een symfonisch orkest."

In 1964 werd hij uitgenodigd als jurylid bij de Koningin Elisabethwedstrijd. Hetzelfde jaar werd hij ook aangesteld als professor in de Laval-universiteit te Quebec-City (Canada).

In 1967 was Frans BROUW de enige Belgische pianist die door de regering uitgekozen werd om te spelen op het wereldfestival van de internationale tentoonstelling in Montreal.

In 1968 werd hij opnieuw als jurylid verkozen voor de internationale pianowedstrijd Koningin Elisabeth.

Frans Brouw ontplooit ook zijn beste krachten op pedagogisch gebied. In 1962 werd hij benoemd als professor aan het koninklijk Muziekconservatorium te Gent en iedere zomer werd hij naar Canada geroepen om cursussen te geven in vertolking in het muzikaal centrum J.M.C. van Mount Orford (Canada)

Weldra zal Frans Brouw zijn tiende concertreis maken in V.S. en

beeindigde hij zijn toernee in de U.S.S.R., waar hij reeds in 1960 een schitterend debuut maakte.

Bij deze gelegenheid bezocht hij ook enkele andere grote steden van West-Europa, o.a. Londen en Brussel.

Ook wilde hij Izegem niet vergeten bij zijn Europabezoek en zo trad de zo vermaarde pianist ook op in het stedelijk muziek auditorium op 4 december 11. voor een nokvolle zaal bewonderaars.

#### UIT DE WERELDPERS:

DE LINIE (4.6.1952): "... Een ingeboren genie... vorming en opvoeding, een sterke persoonlijkheid staan er borg voor dat zijn opgang en deze doorbraak hem naar de hoogste toppen zal voeren."

NEW YORK HERALD-TRIBUNE: "A major pianist..."arrived"

NEW YORK TIMES: "Frans Brouw's programme was the work of a mature artist in full command of the mechanics of the keyboard and the poetry of a solid programme of rewarding music."

THE MONTREAL GAZETTE: "Masterly style..."

MORGENPOSTEN - OSLO: "... brilliant performance."

WASHINGTON EVENING POST: "... Fr. Brouw exhibited a pianistic talent of considerable polish and power."

TORONTO DAILY MAIL: "... wonderfully proficient. In passage work every finger can produce absolutely equal touch and volume."

LA PRESSE - MONTREAL: " BROUW HAS A PERFECT STYLE, excellent sonority, impeccable technique, intelligent interpretation, and understanding of the structural composition."

## ACTUEELTJES NR. 23

De artikels gemerkt met een \* verwijzen naar "Actueeltjes in beeld."

530. Reeds vijf jaar heeft het koninklijk handbooggild van St. Sebastiaan haar Grote Prijs der Izegemse nijverheden ingericht. Dit jaar werd alles in een nieuw kleedje gestoken en werd de grote prijs met ploegen van 5 man. De inzet van deze grote competitie was dit jaar de prachttrofee "De Gouden Schoe", 24 ploegen hebben zich voor deze wedstrijd laten inschrijven en het is uiteindelijk de maatschappij van Evergem Lindekenshof die de trofee voor haar rekening nam. De tweede peletonprijs werd veroverd door de maatschappij van Menen St. Joris.  
Zaterdag 5 juni l.l. had de prijsuitreiking plaats. De overwinnaars mochten uit de handen van Dhr. Burgemeester Nyffels & dhr. Schepen Tytgat hun prijzen in ontvangst nemen. Daarna had een grote publieke schieting plaats op twee wippen.
531. 31.5 - Pinksteren - De Koninklijke Harmonie van de Kongregatie trok naar Turnhout om deel te nemen aan de Europese Marsenwedstrijd. Onder de twaalf deelnemers behaalde ons Kongregatiemuziek de 4de plaats met 91.1% (1ste 95% - 2de 91.4% - 3de 91.2%)  
Bij deze gelegenheid kreeg de heer Eric Lafaut een speciale prijs toegekend voor de best optredende tamboer-major.
532. 12.6 - Grote hulde werd gebracht aan de heer Robert Holvoet, \*  
"de Vader van het Rustoord" die na 52 jaar actieve dienst in de C.O.O. nu afscheid nam van een taak die voor hem gedurende meer dan een halve eeuw zo dierbaar was. Bij deze gelegenheid werd een borstbeeld van de gevierde onthuld in het rustoord.
533. 13.6 Bij de handboogschutters van St. Sebastiaan, werd het raadslid, de heer Emiel Samyn, voor een tweede maal koning.
534. 27.6 - Het Belgisch kampioenschap voor vinkenslag ging door te Izegem met 1021 vogels.
535. 27.6 - De Izegemse ruiters namen te Kortrijk deel aan een eerste ruitertornooi. In individuele dressuur behaalden 3 ruiters de titel en de schaal. In de hoogste klasse werd de 2de prijs weggekaapt door Jozef Desimpel, kommandant van

# ACTUEELTJES IN BEELD



De Heer R. Holvoet onthult zijn eigen borstbeeld in 't rustoord.



Opening van de nieuwe lokalen van de openbare boekerij.



18/9. - "Ypriana" de winnende groep van het 11e muziekfestival.



10/7. - Huldiging van burgemeester G. Nyffels.



Z.E.H. Deken Kindt zegent de nieuwe gebouwen van de Kongregatie.



18/9. - Openluchtms op de Korenmarkt.



De nieuwe gebouwen van de Kongregatie.



In memoriam Pastoor M. Vanwysberghe.



De nieuwe herder G.V. Vergote.

de Izegemse ruitersvereniging.

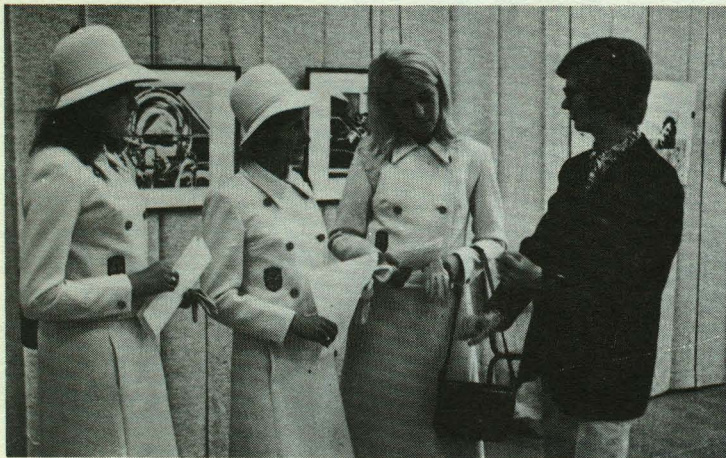
536. 10.7 - Inhuldiging van Burgemeester. - Na de kerkdienst  
\* van 10 u was er om 11 u receptie op 't stadhuis. Om 12.30  
was er feestbanket en om 15.30 begon de feeststoet.  
Zeer vele groeperingen van stad namen aan deze stoet deel.  
Om 20 u was er bal in de feestzaal "Sportief".
537. 11.7 - 21.7 - Statiekermis met de officiële schoentjes-  
werp.
538. 8.8 - Op het terrein van Andre Naert, op de Kasteelwijk  
ging een ruitertornooi door met dressuuroefeningen en  
springwedstrijden. Er was tevens een tentoonstelling van  
oude rijtuigen, koetsen, paardensleden, zadels en tuig.
539. 14-15.8 - In de meisjesschool (Emelgem) ging een K.W.B.-  
expo door onder het motto van de vrijetijdsbesteding.
540. 29.8 - Onder zeer weinig belangstelling ging dit jaar op  
de Korenmarkt de dag van de Izegemse muziekmaatschappijen  
door. Het koele weer was wel de grote spelbreker.
541. Na veel maanden van werk en wachten werden de nieuwe lo-  
\* kalen van de openbare bibliotheek in de Papestraat plech-  
tig geopend. Bij deze gelegenheid waren hier de heren  
Mortelmans, directeur bij het Min. van Nederlandse Cultuur  
en Valère Arickx van de B.R.T.-Kortrijk in onze bibliotheek  
te gast.
542. 5 - 12.9 - Met de kermis stelde de jonge Izegemse tekenaar  
\* en graficus EMIEL HOORNE zijn werken ten toon in de feest-  
zaal van het stadhuis. Er waren een flink stel lino's, et-  
sen en houtgravuren voor handen. Er was heel wat belang-  
stelling en de verkoop werd een succes. De openingsrede  
werd gehouden door de heer Willy Juwet  
Ook nam E. Hoorne deel aan de 2de triënnale die doorging in  
de zalen van het belfort te Brugge.  
Ook werd hem dit jaar de prijs voor Grafiek toegekend door  
de Provincie West-Vlaanderen.  
Ten Mandere wenst deze jonge kunstenaar dan ook verder alle  
heil.
543. 18.9 - 11e herfstmuzikal - Wandelconcert, door de Izegemse  
\* muziekmaatschappijen om 15 U. Om 17 u openluchtmis op de  
Korenmarkt, opgeluisterd door het gemengd H. Hartkoor en  
"the Jacksons".
544. 19.9 - Om 11 u : Wandel- en aperitiefconcerten. Om 15 u  
Stapmarsenwedstrijd op de Korenmarkt. Hier namen tien korp-  
sen aan deel. De uitslag luidde als volgt:  
1. Kon. Fanfare Sint-Lambertus Eindhout  
2. Kon. Harmonie "Yprianana" Ieper  
3. Kon. Fanfare "Concordia" Tisselt  
4. Harmonie St. Pol sur mer  
5. Kon. Stadsharmonie Roeselare  
6. Kon Harmonie "De Eendracht" Wommelgem.

7. Fanfare "St. Gertrudis" St. Geertruid
8. Kon. Fanfare St. Jan Marke
9. Harmonie Vriendenkring "Le Brugeoise"

Om 19.30 u Muzikaal avondfeest op de Grote Markt met o.m. het Trompettenkorps van Alkmaar, Het majorettenkorps "Crescendo" van Brasschaat en de Drumban "Willen is kunnen" uit Oostende.

545. Onze Izegemse kunstscilderes MIA DEPREEZ behaalde de tweede prijs in een zilveren medaille op de "8eme Grand Prix d'Eté te Nice."
- Voor deze internationale wedstrijd werden 243 werken ingestuurd. Tijdens de Tieltse Europafeesten stelde ze met 25 andere vrouwen werken ten toon.
- In de maand augustus werden haar werken tentoongesteld in het kader van de tentoonstelling "EBES en Kunst 1971" te Heist. In oktober nam ze deel aan een gezamenlijke tentoonstelling in de Antwerpse Hypotheekkas te Brussel. Ook behaalde ze een eerste prijs op een tentoonstelling in New-York.
546. 18-19 en 25-26.9 - Tentoonstelling van allerhande kunstwerken van eigen bodem ingericht door de centrale voor Socialistisch cultuurbeleid (afd. Izegem)
547. 23.10 - 2.11 - Schilder Gustaaf Schallier uit Diksmuide stelde zijn werken ten toon aan 't Izegemse publiek in de feestzaal van 't stadhuis. Zijn oeuvre omvatte vooral landschappen, zeezichten en bloemstukken.
548. 19-20 en 21.9 - De 4de boekenbeurs ging door in het TIJL-centrum met de nodige sfeer en belangstelling
549. 30.10 - In 't auditorium werd "Het gezin Van Paemel" van Cyriel Buysse opgevoerd onder regie van de heer Noël Windels. Deze toneelvoorstelling ging door bij het 65-jarig jubelfeest van 't A.C.V.-gewest Izegem.
- De lustige Vrienden, Mandelgalm en 't Vlinderke van den Tonele werkten hier samen en brachten een prestatie van de bovenste plank en dat voor nokvolle zalen want deze vertoning werd herhaald op 31.10; 1.11; 13.11; en 14.11.
550. 8.11 - Pater Jan Crick uit Brussel sprak voor Df-Emelgem in 't oud gemeentehuis over "Waarheen met de vrijheidsdrang over ouder wordende kinderen."
551. 26.11 - Hr em mevr. De Smedt hielden voor Df-Izegem een voordracht met dia's over "De roep der woestijn."
- Op 20.12 werd dezelfde voordracht gehouden voor de Df-Emelgem
552. 27 en 28.11 - In 't Instituut de Pélichy ging een studieweekend door de stichting L. De Raet over "De school van morgen."
- Op dezelfde dagen speelden de Overwinders in eendrachtigheid in zaal 8 van 't stadhuis het blijspel "Wie krijgt een baby?"

553. "Het Koninklijk Schuttersgild Willem Tell" vierde in 1971 zijn 75-jarig bestaan. Op 27 november 1971 werd de Heer Rommel tot keizer van het Gild uitgeroepen, nadat hij drie opeenvolgende jaren de koningstitel verwierf. Zijn jongere broer, de Heer Marcel Rommel, schoot zich daarna tot Koning 1971. De gildebreders juichten om de flinke prestatie van het broederpaar. Om de oude tradities in ere te houden grijpt de jaarlijkse koningschieting plaats op doel, ook blazen genaamd.
554. 29.11 – Voor Df-Emelgem sprak M. Coppieters over "Federalisme: een techniek, een levenshouding."\*
555. Ter vervanging van de E.H. Gryson, op de H. Familieparochie werd de E.H. Willy Lucidarme aangesteld. Voordien was hij leraar aan 't college te Kortrijk, afd. Harelbeke.
556. 21.9 – Z.E.H. Michel Vanwynsberghe (° Harelbeke 1906 - † Leuven 1971) 2de pastoor op de parochie van de H. Familie, stierf in de universiteitskliniek te Leuven na een kortstondige ziekte. Hij werd te Izegem in zijn eigen kerk begraven. Daarna gebeurde de bijzetting in de familiekerk te Harelbeke.
557. Daar de oude brandweerloods (hoek Ommegangstraat - Krekelstraat) te klein geworden was, werd een nieuwe loods in gereedheid gebracht in de oude fabrieksgebouwen van de firma Gheysen in de Wijngaardstraat (met doorgang in de Kruisstraat). Burgemeester Nyffels was blij de sleutels van de nieuwe gebouwen aan commandant Daenens te mogen overhandigen.
558. 21.11 – De vacante plaats van pastoor op de H. Familie werd ingenomen door de Z.E.H. G.V. Vergote, pastoor van Zedelgem St. Eligius. (° Beveren -R 16.12.1909) Hij werd aldaar aangesteld in mei 1968. Hartelijk welkom !  
Op 21 november, werd hij bij zeer slecht weder, op zijn nieuwe parochie plechtig geïnstalleerd.



5-12/9 De jonge graficus Emiel Hoorne in gesprek met de stedelijke hostesses in nieuwe uniform.



Burgemeester Nyffels overhandigt de sleutels van de nieuwe brandweerloods aan commandant Daenens.

558. 27.11 - De vernieuwde gebouwen van de kongregatie werden  
\* plechtig ingewijd en de eerste (ditmaal de laatste) steen werd ingehuldigd in de gevel van de repetitiezaal.
560. Begin december verscheen het boek "BRONNENVERZAMELING TOT DE GESCHIEDENIS VAN DE SINT-PIETERSKERK TE IZEGEM" van Raf Herman. Wie dit lijvig werk (352 blz) nog in bezit wil ontvangen, kan het bekomen door storting van 200 fr op P.R. 277 van de Generale Bankmaatschappij, met vermelding: voor rekening 588.239 ofwel rechtstreeks bij Raf Herman, Stijn Streuvelstraat 28, Izegem.
561. 4.12 - In het stedelijk muziekauditorium gaf de befaamde pianist en ex-Izegemnaar Frans Brouw een geslaagd recital.
562. In de laatste dagen van december werd medepastoor Daniël Outtier (° St. Jan-t-Biezen 12.02.1921) gewezen bestuurder van de kongregatie benoemd tot pastoor van Beveren bij Roeselare. Sedert aug. '59 was hij hier werkzaam ter vervanging van E.H.Leuridan. Onder zijn bestuur kwamen de vernieuwde gebouwen van de kongregatie tot stand.
563. Sedert de fusie met Emelgem is de Izegemse bevolking als volgt ontwikkeld. Deze overzichtelijke lijst sluit ten volle aan met de demografische gegevens die in 1965 in Ten Mandere verschenen zijn (jg V - nr 3 - Blz 97-100)

JAAR	TOTALE BEVOLKING	MANNEN	VROUWEN	GEBORTEN	OVERLIJDENS	HUWELIJKEN	ECHTSCHIEDINGEN	UITGANGEN	INKOMSTEN
1965	22.644	11.150	11.494	405	225	191	7	550	624
1966	22.729	11.207	11.522	362	237	186	8	577	537
1967	22.778	11.217	11.561	374	260	192	7	633	568
1968	22.808	11.226	11.582	385	221	195	8	652	518
1969	22.850	11.233	11.617	369	279	187	13	619	571
1970	22.958	11.275	11.683	349	252	165	10	598	609



WELKOM, HEER VOLKSVERTEGENWOORDIGER



De Heer André Bourgeois.

– Volksvertegenwoordiger

Nieuwe hoop en mogelijkheid tot economische heropleving van ons vlijtig Izegem.

## EEN NIEUWE VOLKSVERTEGENWOORDIGER TE IZEGEM

---

Izegem telt een tweede volksvertegenwoordiger in de persoon van Heer André BOURGEOIS, bij de laatste wetgevende verkiezingen verkozen tot volksvertegenwoordiger voor het arrondissement Roeselare-Tielt.

Geboren te Izegem op 7 maart 1928, volgde hij het lager onderwijs en de Latijns-Griekse humaniora aan het St. Jozefscollege van zijn geboortestad om daarna zijn studies voort te zetten aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij in 1953 promoveerde tot doctor in de rechten


Na zijn legerdienst te Lombardsijde, -hij is reserve-officier bij de luchtdoelartillerie, - trad hij toe tot de C.V.P. Jongeren te Kortrijk, werd in 1955 stichter en voorzitter van de afdeling Roeselare en bleef tot 1962 nationaal ondervoorzitter van deze groepering.

Als lid en later als secretaris van het feestcomité der Marktstraat werd hij al gauw opgemerkt om zijn activiteit en organisatietalent, zodat hij uitgenodigd werd om bestuurslid te worden bij de plaatselijke afdeling van het N.C.M.V., waarvan hij in 1958 voorzitter werd. Inmiddels was hij ook lid geworden van het arrondissementeel hoofdbestuur van de C.V.P. en is thans nog steeds eerste ondervoorzitter ervan.

Van 1965 tot 1971 was hij lid van de provincieraad en beheerder van de W.I.E.R. als afgevaardigde van de provincie. Terzelve tijd was hij ook burgemeester geworden van Izegem en bestuurde in deze hoedanigheid onze stad van begin 1965 tot einde 1970.

Thans verkozen tot volksvertegenwoordiger, werd hij door de partijraad van de C.V.P. voorgedragen als lid van de Commissie voor Economische Zaken en ook voor deze van Justitie.

Izegem hoopt dat zijn aanwezigheid in het parlement moge bijdragen tot de economische heropleving van onze stad en tot haar verdere bloei. Wij wensen hem een succesrijke loopbaan.



IN MEMORIAM

Z.E.H. MICHAËL VANWYNBERGHE

---

Op de eerste herfstdag, rond 8 u overleed pastoor Michael Van Wynsberghe in de universiteitskliniek te Leuven. Een paar weken voordien was hij bedlegerig geworden. Ze hadden hem daarna naar de kliniek te Izegem overgebracht, maar ook hier was hulp te moeilijk geworden. Zo werd er besloten een ultieme poging te wagen in de kliniek te Leuven. Het was pas een paar dagen na zijn aankomst in de universiteitsstad dat de Heer zijn ziel naar het vaderhuis terugriep en dat met ingang van de herfst, als wilde de Vader zijn ziel als rijpe vrucht van al zijn aardse dagen we-  
gen.

Hij werd te Harelbeke geboren op 18.04.1906.

Na collegetijd en seminarie werd hij te Brugge priester gewijd op 30 mei 1931. Hij zou tot 1942 het ambt vervullen van leraar aan het St.-Jan Berghmanscollege te Avelgem.

Op 27 november 1942 werd hij onderpastoor te Gullegem en op 27 juli 1956 werd hij benoemd als tweede herder op de sinds 1941 gestichte parochie van de H. Familie (Bosmolens) te Izegem. (1) Toen hij in de oude noodkerk van de Bosmolens de H. Mis opdroeg, zal het wel zijn vurigste hoop geweest zijn een nieuw en een mooier tehuis voor de Heer te kunnen geven.

Er was reeds roering rond een nieuwe kerk, maar met pastoor Van Wynsberghe werd er nog meer geroerd. Er werden bijzondere stappen gedaan, grond werd aangekocht, plannen werden gemaakt en in 19.. werd de nieuwe kerk op de Bosmolens ingewijd.

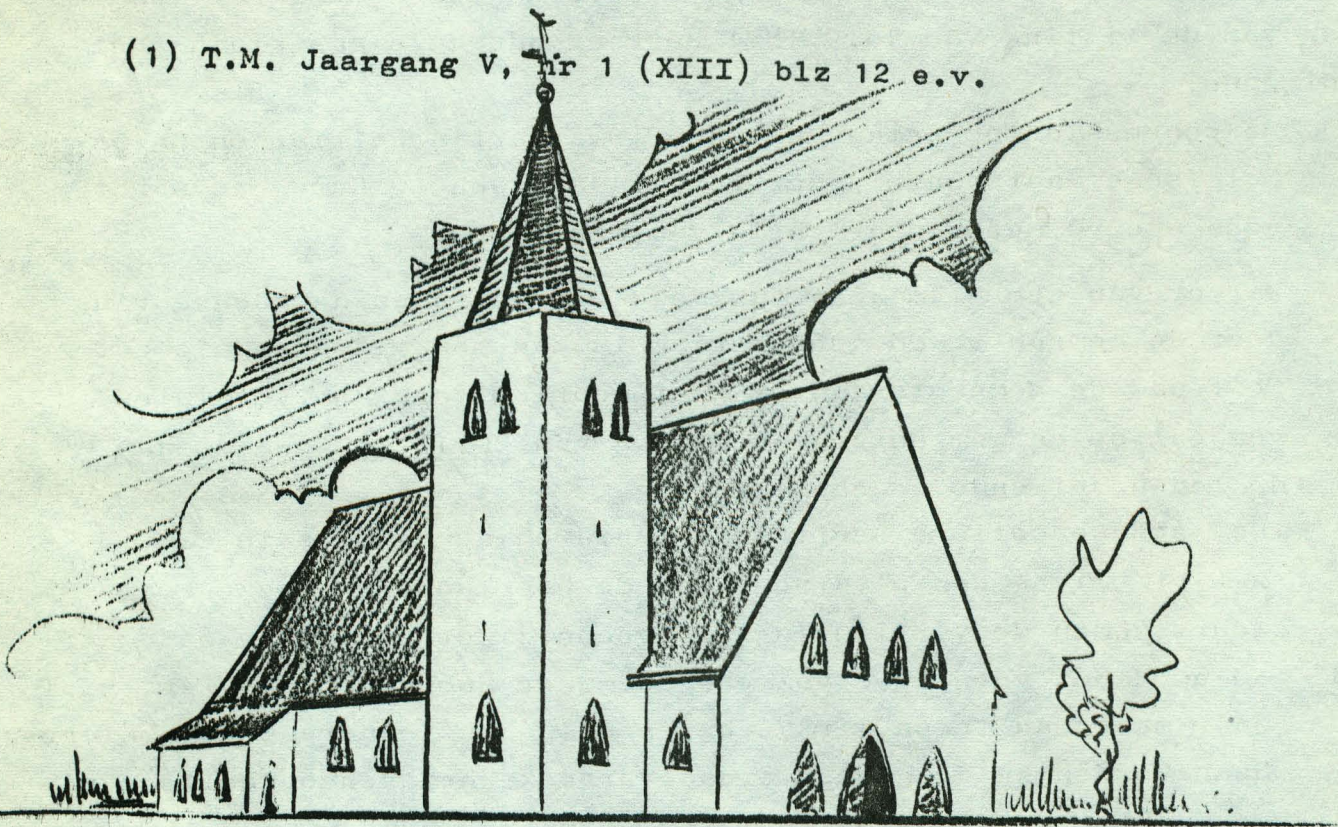
De heer Vanwynsberghe kon fier zijn én op zijn werk én op zijn kerk.

Op zaterdag 25 september om 11 uur werd de kerkebouwer in zijn eigen parochiekerk begraven en nadien bijgezet in de familiekel-

der te Harelbeke.

Parochianen, stadsgenoten, vrienden en bekenden brachten een laatste hulde aan hem die met stoere wilskracht er naar gestreefd had om de jarenlange stoute droom in daad en stenen om te zetten. Op de gedachtenis van de overledenen was het dan ook zeer typisch dát de tekst met de volgende zin aanving: "Dank U Heer, omdat ik voor U in mijn leven een kerk mocht bouwen." De stoere geest van wijlen pastoor Vanwynsberghe, zal met zijn kerk op de Bosmolens, in Izegem blijven voortleven.

(1) T.M. Jaargang V, nr 1 (XIII) blz 12 e.v.



## GASVERLICHTING TE IZEGEM ?

Precies honderd jaar geleden, op 8.6.1871, werd er in de gemeenteraad een punt besproken dat handelde over de gasverlichting in de stad op de openbare plaatsen. (1)

Aansluitend op dit punt van de gemeenteraad lezen we in de annalen van de zitting van 16.9.1871 betreffende deze gasleiding het volgende:

"De concessie toegestaan aan de firma Martin Peltier en Co, Belgische Maatschappij der Verenigde Gazen te Cureghem wordt goedgekeurd met eenparigheid van stemmen.

Dat er van gebruikmaking van deze concessie en de goedkeuring door de gemeenteraad geen spraak is kan men uitmaken uit het feit dat de gemeenteraad er niet meer op terugkomt en integendeel op de gemeenteraadszitting van 20.12.1873 wordt aan de leden volgende medegedeeld:

Het schepencollege heeft drie lantaren abat-jours in wit ijzer of blik doen plaatsen door de heer Robijn. Deze abat-jours komen de verlichting ten goede. Het plaatsen kost 3 fr 50 en dient vernieuwd volgens de maker Robijn om de vier, vijf jaar maar dan tegen 1fr 75 het stuk. Een verdere proef zal gedaan worden en de gemeenteraad verzoekt het schepencollege eigenmachtig deze werken te laten uitvoeren zonder ze telkens aan de raad voor te leggen."

Er kwam te Izegem nooit geen gasverlichting; wel een proef gedaan op zekere plaatsen met carbure maar weldra werd een aanvang gemaakt met het leggen van de Electriciteit. Izegem was na Brussel en samen met Oostende de eerste stad met elektrische verlichting in België